

Το ποσοστό των εκτός Βουλής κρίνει την αυτοδυναμία

Σε θρίλερ για γερά νεύρα αναμένεται να εξελιχθεί το αν το πρώτο σε ψήφους κόμμα θα επιτύχει την απόλυτη πλειοψηφία. Η οριακή είσοδος ενός κόμματος στη Βουλή ή η αποτυχία ενός και μόνο κόμματος να ξεπεράσει το όριο του 3% θα κρίνει τα πάντα

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΥ**
g.lykourentos@realnews.gr

Το κρινόμενο ζήτημα το βράδυ της 7ης Ιουλίου δεν θα είναι ο νικητής, αλλά η αυτοδυναμία. Αυτό είναι το συμπέρασμα στο οποίο κατατείνουν οι πρώτες μετρήσεις, με τους δημοσκόπους της χώρας να συμφωνούν πως το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών της 26ης Μαΐου προκαλεί τη μετατόπιση της συζήτησης από το πεδίο του νικητή στο πεδίο της αυτοδυναμίας.

Δύο από τους κορυφαίους δημοσκόπους της χώρας, ο διευθύνων σύμβουλος της MRB **Δημήτρης Μαύρος** και ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας MARC **Θωμάς Γεράκης** αναλύουν στη **Realnews** τα σενάρια της αυτοδυναμίας. Αμφότεροι συμφωνούν ότι, αν και υπάρχει πολύς χρόνος μέχρι τις εκλογές, η πόλωση μεταξύ των δύο κομμάτων που διεκδικούν την κυβέρνηση θα είναι μεγάλη, γεγονός το οποίο αναμένεται αφενός να αυξήσει τα ποσοστά και των δύο σε σχέση με το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών, αλλά παράλληλα θα αυξήσει και τις πιθανότητες της ενδεχόμενης αυτοδυναμίας του πρώτου κόμματος. Το ενδεχόμενο της αυτοδυναμίας ενισχύει από μόνο του το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών, καθώς η αναγωγή του σε έδρες εθνικού Κοινοβουλίου θα έδινε στη Νέα Δημοκρατία περίπου 155 έδρες.

Αυτό το οποίο επισημαίνουν τόσο ο κ. Μαύρος όσο και ο κ. Γεράκης είναι ότι ο καθοριστικός παράγοντας για την επίτευξη της αυτοδυναμίας δεν είναι ούτε το πόσα κόμματα θα πετύχουν την είσοδό τους ούτε η διαφορά του πρώτου με τον δεύτερο. Το στοιχείο που καθορίζει το ποσοστό για την αυτοδυναμία είναι μόνο το ποσοστό των κομμάτων τα οποία θα μείνουν εκτός Βουλής. Όσο μεγαλύτερο είναι αυτό το ποσοστό, τόσο μικρότερο ποσοστό χρειάζεται το πρώτο κόμμα για τις πολυπόθητες τουλάχιστον 151 έδρες. Οι ισορροπίες

αναμένονται λεπτές, καθώς οι πρώτες μετρήσεις δείχνουν ότι, όπως και στις ευρωεκλογές με το κόμμα του κ. **Βαρουφάκη**, έτσι και στις εθνικές εκλογές είναι πολύ πιθανό να υπάρξουν κόμματα τα οποία θα κινηθούν οριακά γύρω από το 3%. Το ζήτημα της αυτοδυναμίας δεν αποκλείεται να εξελιχθεί σε θρίλερ, καθώς η οριακή είσοδος ή, αντίστροφα, η οριακή αποτυχία ενός και μόνο κόμματος να μπει στη Βουλή μπορεί να δώσει ή αντίστοιχα να αφαιρέσει από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του πρώτου κόμματος τέσσερις με πέντε έδρες.

«Το βράδυ της 7ης Ιουλίου το μεγάλο ερώτημα θα είναι το ζήτημα της αυτοδυναμίας», λέει στην «R» ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας δημοσκοπήσεων MARC, Θ. Γεράκης. Παρά το σύντομο της χρονικής απόστασης μεταξύ ευρωεκλογών και εθνικών εκλογών, αλλά και παρά το γεγονός ότι η φετινή ευρωκάλπη είχε ξεκάθαρα «εθνικά» χαρακτηριστικά, ο κ.

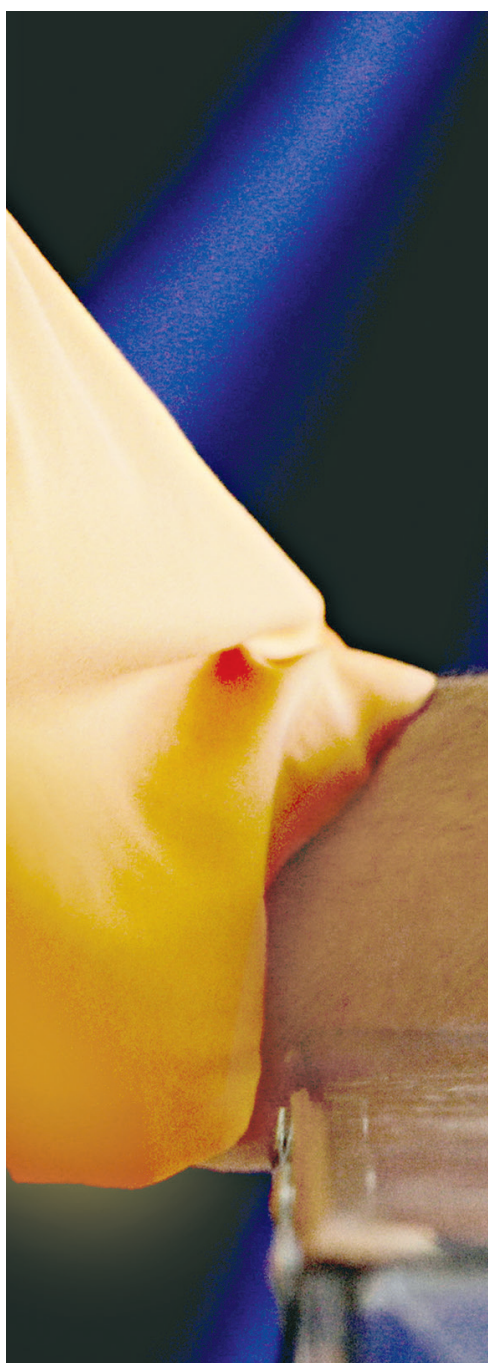
Γεράκης εκτιμά ότι το ερώτημα των δύο διαδικασιών θα είναι εντελώς διαφορετικό: «Αυτό που αρχίζει να φαίνεται είναι ότι, ενώ στις ευρωεκλογές, ορθώς ή λανθασμένα, η συζήτηση περιστράφη γύρω από το ύψος της διαφοράς, το ερώτημα στις βουλευτικές εκλογές θα είναι άλλο. Οδεύουμε προς μια εκλογική βραδιά που δεν θα ψάχνουμε τον πρώτο. Το ερώτημα της βραδιάς θα είναι αν θα έχει αυτοδυναμία το πρώτο κόμμα», λέει ο κ. Γεράκης.

Βασικός παράγοντας για τον καθορισμό του απαιτούμενου ποσοστού της αυτοδυναμίας είναι το ποσοστό των κομμάτων που θα μείνουν εκτός Βουλής. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό των εκτός Βουλής κομμάτων -λέει ο κ. Γεράκης- τόσο μικρότερο ποσοστό χρειάζεται το πρώτο κόμμα για να πετύχει την αυτοδυναμία. Κατά τον διευθύνοντα σύμβουλο της MARC, το ενδεχόμενο αυτοδυναμίας του πρώτου κόμματος δεν είναι απίθανο. Ούτως ή άλλως, το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών έμοιαζε πολύ με αποτέλεσμα εθνικών εκλογών. Αν μάλιστα γινόταν αναγωγή αυτού του αποτελέσματος σε αποτέλεσμα εθνικών εκλογών, η Νέα Δημοκρατία, ακόμα και με το 33,12%, θα είχε αυτοδυναμία τουλάχιστον 155 εδρών. Κι αυτό λόγω του υψηλότερου ποσοστού (21%) των κομμάτων που δεν έφτασαν το 3%.

Η εκτίμηση του κ. Γεράκη είναι ότι στις εθνικές εκλογές της 7ης Ιουλίου και με βάση την προϊστορία τα ποσοστά των δύο μεγάλων κομμάτων που διεκδικούν να κυβερνήσουν

ΑΝΑΓΩΓΗ

Αν γινόταν αναγωγή του αποτελέσματος των ευρωεκλογών σε αποτέλεσμα εθνικών εκλογών, η Νέα Δημοκρατία, ακόμα και με το 33,12%, θα είχε αυτοδυναμία τουλάχιστον 155 εδρών. Κι αυτό λόγω του υψηλότερου ποσοστού (21%) των κομμάτων που δεν έφτασαν το 3%

Στην κόψη του ξυραφιού

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

θα αυξηθούν, όπως θα αυξηθεί το απαιτούμενο ποσοστό για την επίτευξη αυτοδυναμίας, αλλά και το ποσοστό της συμμετοχής. «Μεσοσταθμικά η ιστορία έχει δείξει ότι σε διαδικασίες ευρωεκλογών τα κόμματα που διεκδικούν να κυβερνήσουν λαμβάνουν περίπου το 85% των ψήφων που θα λάβουν στις επόμενες ευρωεκλογές. Παράλληλα, συνήθως το ποσοστό των εκτός Βουλής κομμάτων μειώνεται από τις ευρωεκλογές σε εθνικές εκλογές. Θα πρέπει εδώ να σημειώσουμε ότι στις ευρωεκλογές συμμετείχαν 40 κόμματα, αριθμός στον οποίο είναι αμφίβολο αν θα φτάσουμε στις εθνικές εκλογές», λέει ο κ. Γεράκης.

Τέλος, όσον αφορά στο απαιτούμενο ποσοστό αυτοδυναμίας, ο διευθύνων σύμβουλος της MARC εξηγεί με τη γλώσσα των αριθμών

Όπως και στις ευρωεκλογές, έτσι και στις εθνικές εκλογές είναι πολύ πιθανό να υπάρχουν κόμματα τα οποία θα κινηθούν οριακά γύρω από το 3%

τι ακριβώς συμβαίνει. «Αν υποθέσουμε ότι δεν υπάρχει κόμμα με λιγότερο του 3% ποσοστό και το εκτός Βουλής ποσοστό των κομμάτων είναι 0%, τότε το απαιτούμενο ποσοστό επίτευξης αυτοδυναμίας είναι το 40,4%. Από εκεί και πέρα, για κάθε 1% ποσοστού κομμάτων εκτός Βουλής το απαιτούμενο ποσοστό της αυτοδυναμίας περιορίζεται κατά 0,4%. Για παράδειγμα, αν το ποσοστό των εκτός Βουλής κομμάτων είναι 3%, το απαιτούμενο ποσοστό του πρώτου κόμματος για την επίτευξη αυτοδυναμίας πέφτει στο 39,2%. Στις εθνικές εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2015, για παράδειγμα, όταν το ποσοστό των εκτός Βουλής κομμάτων ήταν 6,4%, το απαιτούμενο ποσοστό της αυτοδυναμίας ήταν 37,9%. Αν φτάσουμε σε ποσοστό 10% για τα εκτός Βουλής κόμματα, τότε το ποσοστό της αυτοδυναμίας θα πέσει στο 36,4%», καταλήγει ο κ. Γεράκης.

*Διευθύνων σύμβουλος της MRB Hellas

του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΥΡΟΥ*

■ **ΜΕΧΡΙ** την 26η Μαΐου ολόκληρο το διακύβευμα στο πολιτικό σκηνικό ήταν η διαφορά ανάμεσα στη Ν.Δ. και τον ΣΥΡΙΖΑ. Το μήνυμα ήρθε και μάλιστα με εντυπωσιακό τρόπο. Η διαφορά εντέλει ήταν περίπου 9,5%, γεγονός που αιφνιδίασε τους πάντες, εκτός από τις δημοσκοπήσεις. Σε μια νύχτα μέσα, το τρόπαιο άλλαξε απότομα και από τη διαφορά μεταξύ των δύο κομμάτων μετατοπίστηκε στο αν το πρώτο κόμμα στις επόμενες εθνικές εκλογές θα έχει αυτοδυναμία ή όχι και υπό ποιες προϋποθέσεις.

Το πρώτο ερώτημα, αν και θεωρητικό, είναι: «Έτσι όπως έχουν τα ποσοστά σήμερα, με βάση τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών, υπάρχει αυτοδυναμία ή όχι;». Η

απάντηση είναι «ναι, υπάρχει» και η αυτοδυναμία έρχεται με περίπου 155 έδρες υπέρ της Ν.Δ. Στο σημείο αυτό πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η αυτοδυναμία συνδέεται αποκλειστικά και μόνο με το ποσοστό του πρώτου κόμματος, στην προκειμένη περίπτωση της Ν.Δ. με 33,12% και με το άθροισμα των ποσοστών των κομμάτων που μένουν εκτός Βουλής, δηλαδή δεν «πιάνουν» την ελάχιστη βάση του 3% για να δικαιούνται έδρα, στην προκειμένη περίπτωση 21%. Αν δημιουργήσει, λοιπόν, κάποιος έναν ενδεικτικό πίνακα κάνοντας υποθετικές ασκήσεις ποσοστών του αθροίσματος των μικρότερων κομμάτων που ενδέχεται να μένουν εκτός Βουλής, υπολογίζει το ποσοστό που πρέπει να πάρει το πρώτο κόμμα για να διαθέτει την ελάχιστη αυτοδυναμία των 151 εδρών.

Και τώρα όχι η διαφορά, αλλά η αυτοδυναμία

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ σύμβουλος της εταιρείας MARC Θωμάς Γεράκης

ΣΕΝΑΡΙΟ	ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΙΑ 1ου ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΜΕ 151 ΕΔΡΕΣ (%)	ΚΟΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΕΝΟΥΝ ΕΚΤΟΣ ΒΟΥΛΗΣ (%)
ΣΕΝΑΡΙΟ 1	39,2	3,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 2	38,4	5,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 3	37,6	7,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 4	36,8	9,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 5	36,0	11,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 6	35,1	13,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 7	34,3	15,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 8	33,5	17,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 9	32,7	19,0
ΣΕΝΑΡΙΟ 10	31,9	21,0

Γίνεται άμεσα εμφανές ότι, όσο μικρότερο είναι το άθροισμα των ποσοστών των κομμάτων που μένουν εκτός Βουλής, τόσο μεγαλύτερο πρέπει να είναι το ποσοστό του πρώτου κόμματος για να έχει έστω και την ισχνή αυτοδυναμία των 151 εδρών. Υπογραμμίζεται, επιπλέον, ότι η αυτοδυναμία δεν συνδέεται με το αν θα έχουμε πεντακομματική, εξακομματική ή επτακομματική Βουλή.

Αξίζει, επιπλέον, για ιστορικούς λόγους, να μελετηθεί το άθροισμα των ποσοστών των κομμάτων που έχουν μείνει εκτός Βουλής διαχρονικά από το 1996 μέχρι το 2015.

ΧΡΟΝΟΣ	ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΤΩΝ ΠΟΣΟΣΤΩΝ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΑΝ ΕΚΤΟΣ ΒΟΥΛΗΣ (%)
1996	5
2000	5
2004	5
2007	3
2009	5
ΜΑΪΟΣ 2012	19
ΙΟΥΝ. 2012	6
ΙΑΝ. 2015	9
ΣΕΠΤ. 2015	6

Αν εξαιρέσει κανείς τον Μάιο του 2012, όταν το πρώτο κόμμα πήρε περίπου 18,8%, γεγονός που κάνει λογικό το να μείνει εκτός Βουλής το 19% των κομμάτων, ο μέσος όρος του αθροίσματος των ποσοστών των κομμάτων που έμεναν εκτός Βουλής ήταν 5,5%. Το τελευταίο σημαίνει ότι το πρώτο κόμμα χρειάζεται περίπου 38,5% για να κατακτήσει τις 151 έδρες. Αν πάλι μείνει εκτός Βουλής το 7%, τότε το πρώτο κόμμα χρειάζεται 37,6%. Ενώ, αν μείνει εκτός το 10%, τότε το πρώτο κόμμα χρειάζεται 36,5%.

Οι πρώτες ενδείξεις βεβαίως δείχνουν ότι ο διπολισμός/δικομματισμός δεν θα είναι μικρός, γεγονός που αυτό βοηθάει στην ύπαρξη της αυτοδυναμίας του πρώτου κόμματος. Αυτό, όμως, πρέπει να αναμένουμε να διαπιστωθεί, αφού πρώτα ωριμάσει αρκετά ο προεκλογικός αγώνας και έχουμε ικανή χρονοσειρά δημοσκοπικών στοιχείων.